

Sylabus przedmiotowy
obowiązujący w roku akademickim 2019/2020

Zajęcia prowadzone

- 1) w wymiarze 2 godz. tygodniowo przez jeden semestr
- 2) lub w wymiarze 1 godziny tygodniowo przez dwa semestry

Kierunek studiów	teologia
Specjalność	pedagogiczno-katechetyczna (nauczycielska)
Forma studiów	stacjonarne
Stopień studiów	jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu w języku polskim	katechetyka materialna
Nazwa w języku angielskim	material catechetics
Język wykładowy	polski
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy

2. Forma i miejsce zajęć, liczba godzin i punktów ECTS w planie studiów stacjonarnych

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Praktyka	Punkty ECTS	Miejsce zajęć
15	15	-	-	2	Sala dydaktyczna

3. Cele przedmiotu

Cel katechetyki materialnej można określić jako uchwycenie i zrozumienie relacji między treścią katechezy a treścią depozytu wiary odnajdywaną w Biblii, w credo, w liturgii, w moralności i w modlitwie Kościoła.

Wskazywanie źródeł katechezy oraz podstawowych kryteriów prezentacji orędzia ewangelicznego (treść ta jest chrystocentryczna i trynitarna; zbawcza, wyzwalająca i znacząca dla człowieka; eklezyjalna, historyczna i (in)kulturowa; integralna, autentyczna, uporządkowana hierarchicznie i organicznie) zakłada:

- a) podstawową znajomość dokumentów Kościoła, w których można odnaleźć Słowo Boże (tzw. siedmiu kolumn katechezy);
- b) znajomość fundamentalnych treści Katechizmu Kościoła Katolickiego;
- c) znajomość obowiązującej Podstawy programowej katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce.

4. Wymagania wstępne

1.	Znajomość zagadnień fundamentalnych dla katechezy (definicja i cel katechezy, funkcje i zadania katechezy, podmiot i adresaci katechezy, źródła i wymiary treści katechezy, organizacja i środowiska katechezy).
2.	Znajomość współczesnych dokumentów katechetycznych Kościoła (CT, DCG z 1971r., DCG z 1997r., DCG z 2020r., DKKKwP z 2001r. oraz KKK z 1992r.).

5. Przedmiotowe efekty kształcenia

Kod efektu kształcenia przedmiotu	Opis efektu kształcenia	Kod efektu kształcenia kierunku
	Wiedza (absolwent zna i rozumie)	
EK_W01	charakteryzuje główne cele i podstawy działalności ewangelizacyjnej i katechetycznej Kościoła	TMA_W19
EK_W02	ma świadomość trój-jednej misji eklesjalnej oraz konieczności integrowania w Kościele posłannictwa katechetycznego (jako specyficznej posługi Słowa Bożego) z posłannictwem kapłańskim i królewskim	TnMA_W07
EK_W03	charakteryzuje kluczowe problemy z zakresu działalności ewangelizacyjnej i katechetycznej Kościoła, podaje ich przyczyny i sposoby ich rozwiązywania	TkMA_W05
EK_W04	wykazuje się uporządkowaną podstawową wiedzą z zakresu teologii praktycznej oraz pogłębioną wiedzą z zakresu katechetyki materialnej	TMA_W18 TkMA_W02
EK_W05	zna i właściwie posługuje się podstawową terminologią katechetyki materialnej (źródła katechezy, kryteria prezentacji orędzia ewangelicznego, kolumny katechezy, formy katechezy zależne od akcentowanych treści przekazywanej wiary)	TMA_W03
EK_W06	zna zasady interpretacji dokumentów katechetycznych Kościoła i potrafi integrować ze sobą doktrynę katechetyczną Kościoła zawartą w tych dokumentach	TMA_W06
	Umiejętności (absolwent potrafi)	
EK_U01	analizuje i interpretuje współczesne problemy edukacyjne (w tym procesy nauczania w wierze, wychowania w wierze i inicjacji w wiarę przez katechezę) wykorzystując wiedzę z pedagogiki, dydaktyki, psychologii, socjologii w powiązaniu z teologią	TnMA_U02
EK_U02	ocenia przydatność tradycyjnych i współczesnych procedur i praktyk, a także metod i środków do realizacji celów i zadań katechetycznych	TnMA_U04

EK_U03	przedstawia zróżnicowane i dopasowane do określonych warunków sposoby przekazywania depozytu wiary przez posługę katechetyczną Kościoła; prawidłowo konstruuje ten przekaz posługując się zróżnicowanymi formami komunikacji	TkMA_U02 TMA_U07
EK_U04	prezentuje własne pomysły wykorzystania kanałów i technik komunikacyjnych dla skutecznego przekazu treści ewangelicznych i rozwoju wiary	TMA_U15
EK_U05	właściwie planuje i programuje własne zaangażowanie w różne formy działalności ewangelizacyjnej, katechetycznej i inicjacyjnej Kościoła	TMA_U22
EK_U06	prawidłowo interpretuje i wyjaśnia zróżnicowane współczesne uwarunkowania (konteksty) katechetyczne oraz wzajemne relacje między nimi, a także ich wpływ na skuteczność głoszenia wiary	TMA_U04
	Kompetencje społeczne (absolwent jest gotów do określonych aktywności)	
EK_K01	uzasadnia konieczność własnego rozwoju w wierze oraz pragnie wspomagać innych w tym rozwoju przez posługę katechety; uzasadnia konieczność (progresywnego i permanentnego) dojrzenia w wierze aż do pełni Chrystusa	TkMA_K01 TMA_K08
EK_K02	właściwie określa priorytety służące realizacji zamierzonych celów katechetycznych	TMA_K01
EK_K03	krytycznie ocenia poziom własnej wiedzy, posiadanych umiejętności i kompetencji dla katechetycznego głoszenia Słowa Bożego	TMA_K03
EK_K04	wyraża przekonanie o wartości i potrzebie podejmowania działań katechetycznych we własnym środowisku (rodzinnym, szkolnym i parafialnym)	TnMA_K01
EK_K05	wyraża gotowość do podejmowania wyzwań i kreatywnie planuje swój udział w realizacji katechetycznego posłannictwa Kościoła; w sposób odpowiedzialny przedstawia określone sposoby realizacji własnej działalności katechetycznej	TnMA_K02 TnMA_K07
EK_K06	uzasadnia potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów wiary (i Kościoła) wobec złożonej i bardzo zmiennej współczesnej rzeczywistości	TMA_K11

6. Treści kształcenia

L.p.	Ilość godz.	Tematyka wykładów
W. 1	2	Troska o zintegrowaną treść w zintegrowanej katechezie jako zasadniczy problem katechetyki materialnej
W. 2	2	Katechetyka materialna a inne dyscypliny katechetyczne w projekcie <i>Ratio studiorum</i> z 2019 r.
W. 3	2	Wybór struktury wykładu katechetyka materialna – analiza porównawcza: a) struktur tradycyjnych bazujących na czterech kategoriach (wokół treści Biblii, Liturgii, Moralności i Kościoła), b) struktur odbiegających od tradycyjnych (W. Koski, R. Chałupniaka, K. Barygi), c) struktury Emilio Alberich'a nawiązującej do struktur tradycyjnych
W. 4	1	Słowo Boże zawarte w Świętej Tradycji i Świętym Piśmie jako główne źródło katechezy oraz Urząd Nauczycielski Kościoła jako autentyczny interpretator Słowa Bożego
W. 5	1	Siedem podstawowych elementów kształtujących katechezę (trzy etapy opowiadania historii zbawienia i cztery filary wykładu doktryny)
W. 6	1	Katechizm Kościoła Katolickiego w służbie przekazu treści Słowa Bożego (cel i natura KKK, struktura i centrum KKK)
W. 7	2	Podstawa Programowa Katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce z 2018 roku w służbie przekazu treści Słowa Bożego (adresaci Podstawy; cztery etapy procesu edukacyjnego; przyporządkowanie wymagań ogólnych, określonych treści nauczania, wymagań szczegółowych oraz postaw do każdego z tych etapów; uwarunkowania i sposoby realizacji określonych wymagań; możliwość korelacji nauczania religii z edukacją szkolną)
W. 8	2	Podstawowe zadania katechezy a problem treści orędzia katechetycznego (proklamacja określonych treści, wymagań i postaw w odniesieniu do realizacji każdego z sześciu zintegrowanych ze sobą podstawowych zadań katechezy; model współcześnie wierzącego chrześcijanina jako cel i zadanie katechezy integralnej)
W. 9	2	Kryteria przedstawiania treści orędzia ewangelicznego w katechezie (treść katechezy ma być chrystocentryczna i trynitarna; zbawcza, wyzwalająca i znacząca dla człowieka; eklezjalna, historyczna i (in)kulturowa; integralna, autentyczna, uporządkowana hierarchicznie i organicznie)
		Tematyka ćwiczeń
C. 1	1	Relacja między Tradycją, Pismem świętym a UNK w oparciu o Konstytucję dogmatyczną o objawieniu Bożym i współczesne dokumenty katechetyczne Kościoła

C. 2	3	Przybliżenie zasadniczych treści Katechizmu Kościoła Katolickiego (treści wyznania wiary, treści biblijne, treści liturgiczne, treści moralne, treści eklezjalne i treści odnoszące się do modlitwy)
C. 3	3	Przybliżenie zasadniczych treści i wymagań PPKKKwP (biblijnych, doktrynalnych, liturgicznych, moralnych, eklezjalnych i modlitewnych) na trzech szkolnych poziomach edukacyjnych
C. 4	3	Redakcja formularzy sprawdzających wiedzę i umiejętności ucznia w odniesieniu do czterech podstawowych kategorii (biblijnych, liturgicznych, moralnych i eklezjalnych) na trzech kolejnych szkolnych poziomach edukacyjnych
C. 5	3	Porównanie ze sobą nie tylko treści biblijnych na trzech kolejnych szkolnych poziomach edukacyjnych, ale także treści związanych z pozostałymi pięcioma kategoriami (chodzi o treści zawarte w credo, treści liturgiczne, treści moralne, treści eklezjalne i treści modlitewne)
C. 6	2	Podział na tematyczne bloki treści odnoszących się do czterech katechizmowych zagadnień (doktrynalnych, liturgicznych, moralnych, modlitewnych) na wybranym (trzecim) szkolnym poziomie edukacyjnym

7. Literatura

Lp.	Dokumenty Kościoła
1.	Benedykt XVI, Adhortacja apostolska „Verbum Domini” (30.09.2010), Kraków 2010. [VD 15-19, 72-76, 90-98]
2.	Jan Paweł II, Adhortacja apostolska „Catechesi tradendae” (16.10.1979), w: Katecheza po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła, T. II, red. W. Kubik, Warszawa 1985, s. 146-217. [CT 5-9, 18-25, 26-30]
3.	Jan Paweł II, Konstytucja apostolska „Fidei depositum” (11 X 1992).
4.	Franciszek, Adhortacja „Evangelii Gaudium” (24.11.2013), Kraków 2013. [EG 160-175]
5.	Katechizm Kościoła Katolickiego, Poznań 1994. [KKK 4-25, 50-141]
6.	Konferencja Episkopatu Polski, Dyrektorium katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce, Kraków 2001. [DKKKwP 32-35, 58-81]
7.	Komisja Wychowania Katolickiego KEP, Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach, Częstochowa 2018. [PNR (2018)]
8.	Konferencja Episkopatu Polski, Podstawa programowa katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce, Częstochowa 2018. [PPKKwP (2018)]
9.	Kongregacja ds. duchowieństwa, Directorium catechisticum generale (15.08.1997), Poznań 1998. [DCG (1997) 92-118, 119-136]
10.	Kongregacja ds. duchowieństwa, Directorium catechisticum generale (11 04.1971), w: Katecheza po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła, T. I, red. W. Kubik, Warszawa 1985, s. 91-192. [DCG (1971) 10-35, 36-69]
11.	Papieska Rada ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji. Directorium catechisticum generale (23.03.2020). Kielce 2020. [DCG (2020) 11-109, 157-193, 394-408]

12.	Paweł VI, Adhortacja apostolska „Evangelii nuntiandi” (8.12.1975), w: W kręgu Dobrej Nowiny, red. J. Szlaga, Lublin 1984, s. 13-72. [EN 25-39]
13.	Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna „Dei Verbum” (18.11.1965). [DV 1-26]
Literatura przedmiotu (obowiązkowa)	
1.	Alberich E., Katecheza dzisiaj. Podręcznik katechetyki fundamentalnej, Warszawa 2003, s. 81-83, 167-202, 227-262, 263-280.
2.	Baryga K., Katecheza pedagogią wiary integralnej – ujęcie fundamentalno-materialne, Siedlce 2020 (mps)
3.	Charytański J., W kręgu zadań i treści katechezy, Kraków 1992.
4.	Koska W., Katechetyka, Poznań 1993, s. 64-78.
5.	Stala J. (red.), Zagadnienia katechetyki materialnej, Tarnów 2011.
6.	Bogaczewicz S., Treść katechezy, w: Wokół katechezy posoborowej. [...], red. R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kostorz, W. Spyra, Opole 2004, s. 411-414.
7.	Twardzicki B., U źródeł katechezy. Podstawowe zagadnienia z katechetyki fundamentalnej i materialnej, Przemyśl 2011.
Literatura przedmiotu (uzupełniająca)	
1.	Biblia w katechezie, red. J. Kochel, J. Kostorz, Opole 2005.
2.	Czaja A., Kościół i katecheza, w: Wokół katechezy posoborowej [...], red. R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kostorz, W. Spyra, Opole 2004, s. 264-266.
3.	Hajduk A., Katecheza i liturgia, Kraków 1999.
4.	Katechizm Siedlecki, Wprowadzenie do drugiego wydania, Siedlce 2012, s. 17-21.
5.	Kerygma. Biblia. Katecheza, red. R. Czekalski, Studia katechetyczne T. 8, Warszawa 2012.
6.	Kochel J., Katecheza biblijna, Wokół katechezy posoborowej. [...], red. R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kostorz, W. Spyra, Opole 2004, s. 155 – 157.
7.	Kusz G., Katecheza w służbie Słowa Bożego, Opole 2009.
8.	Läpple A., W kręgu Katechizmu Kościoła katolickiego, Wrocław 1999
9.	Majewski M., Aktualne wyzwania katechetyczne, Kraków 1997, s. 127-142.
10.	Majewski M., Spotkania katechezy z teologią, Kraków 1995, s. 27-42, 67-80, 131-140.
11.	Marek Z., Biblia w katechetycznej posłudze słowa, Kraków 1998.
12.	Nowa ewangelizacja w nowej katechezie, red. P. Mąkosa, Rzeszów 2013.
13.	Orczyk A., Wokół natury, koncepcji i treści katechezy, Warszawa 2009.
14.	Podstawowe wymiary katechezy, red. M. Majewski, Kraków 1991.
15.	Sobeczko H.J., Liturgia i katecheza, w: Wokół katechezy posoborowej. [...], red. R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kostorz, W. Spyra, Opole 2004, s. 272-276.

8. Metody dydaktyczne

Metoda dydaktyczna	Symbol realizowanego tematu
wykład problemowy i konwersatoryjny	W. 1 – W. 9
analiza tekstów źródłowych i wybranych lektur	C. 1 – C. 6

9. Nakład pracy studenta – Studia stacjonarne

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Aktywny udział w wykładach i ćwiczeniach	30	2
Indywidualne przygotowanie do wykładów przez lekturę	15	0,5
Zespołowe przygotowanie do ćwiczeń przez lekturę i opracowanie	15	0,5
Indywidualne przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	25	1

Nakład pracy studenta w godzinach: **60**

Liczba punktów ECTS: **4**

10. Kryteria oceny

Na ocenę: 2.0	<p>Studentowi brak podstawowych wiadomości, umiejętności i kompetencji określonych w efektach kształcenia. Niewystarczające przygotowanie studenta do wykładów i ćwiczeń z katechetyki materialnej przez określone lektury i opracowania.</p> <p>Student nie potrafi w stopniu wystarczającym (minimalnym):</p> <ul style="list-style-type: none">a) wymienić i wyjaśnić podstawowych kryteriów prezentacji orędzia ewangelicznego (treść ta jest chrystocentryczna i trynitarna; zbawcza, wyzwalająca i znacząca dla człowieka; eklezyjalna, historyczna i (in)kulturowa; integralna, autentyczna, uporządkowana hierarchicznie i organicznie);b) wykazać się podstawową znajomością głównych źródeł katechezy i podstawowych dokumentów Kościoła, w których można odnaleźć Słowo Boże (chodzi m.in. o tzw. siedem kolumn katechezy);c) przybliżyć fundamentalnych treści każdej z czterech części Katechizmu Kościoła Katolickiego;d) wymienić i wyjaśnić podstawowych kategorii (pojęć) charakteryzujących (aktualnie obowiązującą) Podstawę programową katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce;e) ukazać podstawowych związków (relacji) między treścią katechezy a treścią depozytu wiary odnajdywaną w Biblii, w credo, w liturgii, w moralności i w modlitwie Kościoła.
Na ocenę: 3.0	<p>Dostateczne przygotowanie studenta do wykładów i ćwiczeń przez określone lektury i opracowania. Dostateczna znajomość omawianych zagadnień z katechetyki materialnej potwierdzona uzyskaniem przez studenta 50%-60% punktów na zaliczeniu w formie testu lub kolokwium.</p>

Na ocenę: 3.5	Nieco wyższe niż dostateczne przygotowanie studenta do wykładów i ćwiczeń przez określone lektury i opracowania. Nieco wyższa niż dostateczna znajomość omawianych zagadnień z katechetyki materialnej potwierdzona uzyskaniem 60%-70% punktów na zaliczeniu w formie testu lub kolokwium.
Na ocenę: 4.0	Dobre przygotowanie studenta do wykładów i ćwiczeń przez określone lektury i opracowania. Dobra znajomość omawianych zagadnień z katechetyki materialnej potwierdzona uzyskaniem przez studenta 70%-80% punktów na zaliczeniu w formie testu lub kolokwium.
Na ocenę: 4.5	Nieco wyższe niż dobre przygotowanie studenta do wykładów i ćwiczeń przez określone lektury i opracowania. Nieco wyższa niż dobra znajomość omawianych zagadnień z katechetyki materialnej potwierdzona uzyskaniem przez studenta 80%-90% punktów na zaliczeniu w formie testu lub kolokwium.
Na ocenę: 5.0	Bardzo dobre przygotowanie studenta do wykładów i ćwiczeń przez określone lektury i opracowania. Bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień z katechetyki materialnej potwierdzona uzyskaniem przez studenta 90%-100% punktów na zaliczeniu w formie testu lub kolokwium.

11. Prowadzący przedmiot

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	ks. K. Baryga
Osoba prowadząca wykład	ks. K. Baryga

Ks. K. Baryga
/podpis autora/

.....
/podpis kierownika studiów/